

Bruxelles, 16 noiembrie 2023
(OR. en)

15074/23

**Dosar interinstituțional:
2023/0418(COD)**

VISA 222
COWEB 131
COMIX 512
CODEC 2060

PROPUNERE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	16 noiembrie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 733 final
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1806 în ceea ce privește titularii de pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă (<i>Koordinaciona uprava</i>)

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 733 final.

Anexă: COM(2023) 733 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 16.11.2023
COM(2023) 733 final

2023/0418 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1806 în ceea ce privește titularii de
pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă (*Koordinaciona uprava*)**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Regulamentul (CE) nr. 1244/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009¹ a modificat Regulamentul (CE) nr. 539/2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație². Modificarea a constat în transferul fostei Republici iugoslave a Macedoniei (în prezent Macedonia de Nord), al Muntenegrului și al Serbiei din anexa I (țări ai căror resortisanți trebuie să dețină viză) în anexa II (țări ai căror resortisanți sunt exonerati de obligația de a deține viză pentru șederi a căror durată nu depășește 90 de zile în decursul unei perioade de 180 de zile) la Regulamentul (CE) nr. 539/2001. Exonerarea de obligația de a deține viză s-a aplicat (și se aplică în continuare) numai titularilor de pașapoarte biometrice.

Având în vedere preocupările de la momentul respectiv cu privire la riscurile fluxurilor de migrație ilegală din Kosovo* și faptul că nu fusese inițiat niciun dialog cu Kosovo privind liberalizarea vizelor, o categorie de titulari de pașapoarte sârbești a fost exclusă de la exonerarea de obligația de a deține viză, și anume titularii de pașapoarte eliberate de Direcția de coordonare sârbă din Belgrad. Această direcție procesează toate cererile de pașaport primite de la sârbii kosovari cu reședința în Kosovo și de la diaspora sârbă din Kosovo care locuiește în afara Kosovo.

Direcția de coordonare sârbă a fost înființată în cursul dialogului cu Serbia privind liberalizarea vizelor. Scopul a fost de a înlocui cele șapte direcții regionale de poliție răspândite pe teritoriul sârb care erau însărcinate cu eliberarea pașapoartelor sârbilor kosovari până la momentul respectiv. Pașapoartele eliberate de Direcția de coordonare sârbă sunt biometrice și, de când a fost înființată direcția, au fost utilizate de titularii lor ca documente de călătorie în scopul deplasării în UE.

În 2009, Kosovo a fost inclus în partea 2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 539/2001, ceea ce implica faptul că titularii de pașapoarte eliberate de Kosovo trebuiau să dețină viză la trecerea frontierelor externe ale statelor membre. Situația a evoluat de atunci. La 19 ianuarie 2012, Comisia a inițiat un dialog cu Kosovo referitor la liberalizarea vizelor. La 14 iunie 2012, aceasta a prezentat Kosovo o foaie de parcurs care a identificat întreaga legislație și toate celelalte măsuri pe care Kosovo a trebuit să le adopte și să le pună în aplicare pentru a face progrese în vederea liberalizării vizelor. Acest dialog s-a încheiat cu succes și, pe această bază, la 4 mai 2016, Comisia a prezentat o propunere³ privind transferul Kosovo în anexa II la Regulamentul (CE) nr. 539/2001.

¹ Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1244/2009 din 30 noiembrie 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație (JO L 336, 18.12.2009, p. 1).

² Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului din 15 martie 2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație (JO L 81, 21.3.2001, p. 1).

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovoului.

³ COM/2016/0277 final.

Această propunere a fost, în cele din urmă, aprobată și adoptată la 19 aprilie 2023. Regulamentul (UE) 2023/850⁴ a modificat Regulamentul (UE) 2018/1806⁵ (care, între timp, a înlocuit Regulamentul (CE) nr. 539/2001), transferând Kosovo din partea 2 a anexei I în partea 4 a anexei II la regulamentul respectiv. La fel ca în cazul tuturor dialogurilor anterioare încheiate cu succes privind liberalizarea vizelor, s-a decis că exonerarea de obligația de a deține viză ar trebui să se aplice numai titularilor de pașapoarte biometrice. În plus, s-a decis că exonerarea respectivă nu ar trebui să se aplice până la data la care începe efectiv să funcționeze Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS), instituit prin Regulamentul (UE) 2018/1240 al Parlamentului European și al Consiliului⁶, ori până la 1 ianuarie 2024, oricare dintre aceste date survine prima. Având în vedere faptul că ETIAS nu va fi operațional înainte de 1 ianuarie 2024, exonerarea de obligația de a deține viză pentru titularii de pașapoarte din Kosovo se va aplica de la 1 ianuarie 2024.

În urma adoptării Regulamentului (UE) 2023/850, titularii de pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă ar rămâne singurii cetățeni din regiunea Balcanilor de Vest care trebuie să dețină viză atunci când călătoresc în UE pentru șederi de scurtă durată.

Odată cu intrarea în vigoare a exonerării de obligația de a deține viză pentru titularii de pașapoarte din Kosovo, Comisia consideră că motivele care stau la baza excluderii titularilor de pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă de la această exonerare de obligația de a deține viză nu mai există și că toți cetățenii din regiunea Balcanilor de Vest ar trebui să beneficieze de un regim de călătorii fără viză în spațiul Schengen. Din acest motiv, Comisia propune modificarea Regulamentului (UE) 2018/1806 pentru a-i exonera pe titularii de pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă de obligația de a deține viză la trecerea frontierelor externe ale statelor membre pentru șederi a căror durată nu depășește 90 de zile în decursul oricărei perioade de 180 de zile.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Regulamentul (UE) 2018/1806 al Consiliului stabilește lista țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe ale statelor membre și lista țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație. Regulamentul (UE) 2018/1806 este aplicat de toate statele membre, cu excepția Irlandei. Acesta este aplicat și de Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția. Regulamentul face parte din politica comună în materie de vize a UE pentru perioadele de ședere de scurtă durată de până la 90 de zile în decursul oricărei perioade de 180 de zile.

De la lansarea, în 2008, a primelor dialoguri privind liberalizarea vizelor, obiectivul general a fost acordarea accesului fără viză în spațiul Schengen întregii regiuni a Balcanilor de Vest.

⁴ Regulamentul (UE) 2023/850 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 aprilie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1806 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație [Kosovo (Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovoului.)) (JO L 110, 25.4.2023, p. 1).

⁵ Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație (JO L 303, 28.11.2018, p. 39).

⁶ Regulamentul (UE) 2018/1240 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 septembrie 2018 de instituire a Sistemului european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1077/2011, (UE) nr. 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 și (UE) 2017/2226, JO L 236, 19.9.2018, p. 1).

Obligația de a deține viză pentru Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia a fost eliminată în 2009, pentru Albania și Bosnia și Herțegovina, în 2010 și pentru Kosovo, în 2023. În acest context, prin eliminarea excluderii de la exonerarea de obligația de a deține viză pentru titularii de pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă s-ar asigura că întreaga regiune a Balcanilor de Vest face obiectul aceluiași regim de vize.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Propunerea includerii titularilor de pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă în cadrul exonerării de obligația de a deține viză în ceea ce privește Serbia este în concordanță cu eforturile UE de a accelera integrarea regiunii Balcanilor de Vest în UE.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temeiul juridic**

Temeiul juridic al propunerii îl constituie articolul 77 alineatul (2) litera (a) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Regulamentul propus va constitui o dezvoltare a acquis-ului Schengen.

- **Subsidiaritate, proporționalitate și alegerea instrumentului**

Modificarea necesară a Regulamentului (UE) 2018/1806 trebuie efectuată prin intermediul unui regulament. Statele membre nu pot acționa individual pentru a îndeplini obiectivul de politică. Nu există alte opțiuni (nelegislative) pentru îndeplinirea obiectivului de politică.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Consultările cu părțile interesate**

Situația actuală a excluderii sârbilor kosovari de la regimul de călătorii fără viză a fost discutată cu Serbia și Kosovo.

- **Evaluarea impactului**

Nu s-a considerat necesară efectuarea unei evaluări a impactului pentru prezenta propunere.

- **Drepturile fundamentale**

Propunerea nu are consecințe negative asupra protecției drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Prezenta propunere nu are implicații bugetare.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planurile de punere în aplicare și măsurile de monitorizare, evaluare și raportare**

Regulamentul modificat va fi direct aplicabil de la data intrării sale în vigoare și va fi pus în aplicare imediat de către statele membre. Nu este necesar să se întocmească un plan de punere în aplicare.

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Anexa II la Regulamentul 2018/1806 va fi modificată, prin includerea titularilor de pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă (în limba sârbă: *Koordinaciona uprava*) în ceea ce privește Serbia.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1806 în ceea ce privește titularii de pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă (*Koordinaciona uprava*)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 77 alineatul (2) litera (a),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ parlamentelor naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului⁷ stabilește lista țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe ale statelor membre și lista țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație pentru șederi a căror durată totală nu depășește 90 de zile în decursul unei perioade de 180 de zile.
- (2) Serbia a fost transferată pe lista țărilor ai căror resortisanți sunt exonerati de obligația de a deține viză prin Regulamentul (CE) nr. 1244/2009 al Consiliului⁸. Regulamentul respectiv a inclus o excludere de la exonerarea de obligația de a deține viză pentru sârbii kosovari titulari de pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă (în limba sârbă: *Koordinaciona uprava*).
- (3) În urma adoptării Regulamentului (UE) 2023/850 al Parlamentului European și al Consiliului⁹ care transferă Kosovo în partea 4 din anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1806, titularii de pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă ar rămâne singurii cetățeni din regiunea Balcanilor de Vest care au obligația de a deține viză pentru trecerea frontierelor externe ale statelor membre.

⁷ Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație (JO L 303, 28.11.2018, p. 39).

⁸ Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1244/2009 din 30 noiembrie 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație (JO L 336, 18.12.2009, p. 1).

⁹ Regulamentul (UE) 2023/850 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 aprilie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1806 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație [Kosovo (Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovoului.)] (JO L 110, 25.4.2023, p. 1).

- (4) Pentru a se asigura că întreaga regiune a Balcanilor de Vest face obiectul aceluiași regim de vize, titularii de pașapoarte sârbești eliberate de Direcția de coordonare sârbă ar trebui, prin urmare, să fie incluși în referința la Serbia din anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1806.
- (5) În ceea ce privește Islanda și Norvegia, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului încheiat de Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind asocierea acestora din urmă la implementarea, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, care se află sub incidența articolului 1 punctul B din Decizia 1999/437/CE a Consiliului¹⁰.
- (6) În ceea ce privește Elveția, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului semnat între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen¹¹, care se află sub incidența articolului 1 punctele B și C din Decizia 1999/437/CE, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2008/146/CE a Consiliului¹².
- (7) În ceea ce privește Liechtensteinul, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Protocolului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen¹³, care se află sub incidența articolului 1 punctele B și C din Decizia 1999/437/CE, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2011/350/UE a Consiliului¹⁴.
- (8) Prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Irlanda nu participă, în conformitate cu Decizia 2002/192/CE a Consiliului¹⁵; Prin urmare, Irlanda nu participă la adoptarea prezentului regulament, acesta nu este obligatoriu pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.
- (9) În ceea ce privește Ciprul și, respectiv, Bulgaria și România, prezentul regulament constituie un act care se întemeiază pe acquis-ul Schengen sau care este conex acestuia, în înțelesul articolului 3 alineatul (1) din Actul de aderare din 2003 și, respectiv, al articolului 4 alineatul (1) din Actul de aderare din 2005,

¹⁰ Decizia 1999/437/CE a Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen (JO L 176, 10.7.1999, p. 31).

¹¹ JO L 53, 27.2.2008, p. 52.

¹² Decizia 2008/146/CE a Consiliului din 28 ianuarie 2008 privind încheierea, în numele Comunității Europene, a Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, (JO L 53, 27.2.2008, p. 1).

¹³ JO L 160, 18.6.2011, p. 21.

¹⁴ Decizia 2011/350/UE a Consiliului din 7 martie 2011 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Protocolului dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, în ceea ce privește eliminarea controalelor la frontierele interne și circulația persoanelor (JO L 160, 18.6.2011, p. 19).

¹⁵ Decizia 2002/192/CE a Consiliului din 28 februarie 2002 privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen (JO L 64, 7.3.2002, p. 20).

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Partea 1 din anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1806:

„Serbia [cu excepția deținătorilor de pașapoarte sârbe eliberate de către Direcția de coordonare sârbă (în limba sârbă: *Koordinaciona uprava*)] (7)”

se înlocuiește cu:

„Serbia [cu excepția deținătorilor de pașapoarte sârbești eliberate de către Direcția de coordonare sârbă (în limba sârbă: *Koordinaciona uprava*)] (*)”

(*) Exonerarea de obligația de a deține viză li se aplică numai titularilor de pașapoarte biometrice eliberate în conformitate cu standardele Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI).

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu tratatele.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președinta*

*Pentru Consiliu,
Președinta*